

Local Anti-Racism and Integration Action Plan

Vision	2
Pillar 1 - Territorial network of municipalities for integration	2
Action 1 - Establishment of a permanent inter-municipal table for integration	3
Pillar 2 - Inclusive housing policies and territorial rebalancing	3
Action 2 - Coordination with the Calabria Region for the use of European funds dedicated to housing redevelopment	4
Action 3 - Regeneration of unused building stock	5
Action 4 - Inclusive housing policies based on social need	5
Action 5 - Promote a widespread housing offer	5
Action 6 - Innovative sustainable territorial mobility services	5
Pillar 3 - Community Relations and Encounters between Citizens and Migrants	6
Action 7 - Territorial table of associations for community meetings	6
Action 8 - Community and intercultural events programme	7
Action 9 - Civic support and social friendship program	7
Pillar 4 - Italian language learning and community participation	7
Action 10 - Territorial program for learning the Italian language	8
Action 11 - "Schools Open to the Community: Student Ambassadors for Integration" Program	8
Pillar 5 - Access to rights, administrative inclusion, assistance with digitalisation and guidance on regularisation paths	9
Action 12 - Territorial information program on rights and legal and administrative support	10
Action 13 - Digitalisation support service	10
Pillar 6 - Access to care and support for vulnerable people	11
Action 14 - Territorial network for health orientation and support	12
Action 15 - Proximity program to support vulnerable situations	12
Pillar 7 - Economic inclusion, decent work and protection of seasonal workers	13
Action 16 - Territorial table for seasonal work and protection of the workers	13
Action 17 - Territorial network for the promotion of regular and responsible work practices	14
Action 18 - Training and professional qualification paths for migrant workers	14

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Vision

Promote **inclusive communities** through a territorial approach that combines integration policies, local development, and social cohesion, combating racism and strengthening opportunities for all citizens. The plan is based on an integration **model that recognizes the role of local communities**. It enhances human relationships and structurally addresses territorial challenges related to the presence of migrant workers, the depopulation of inland areas, and social inequalities.

Pillar 1 - Territorial network of municipalities for integration

Motivation

In the Rosarno Plain area, the challenges related to the presence of migrant workers are intertwined with those related to the economic development of the area and the strengthening of social cohesion. **Municipalities represent the first level of intervention to address these dynamics**, and the effectiveness of local policies also depends on **coordination with regional planning and national policies on immigration and integration**.

For this reason it is necessary to **strengthen cooperation tools between the municipalities of the area and promote a structured dialogue with the Calabria Region, the Prefecture, and the Ministry of the Interior**, in order to improve the coordination of actions and facilitate access to available resources.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Action 1 - Establishment of a permanent inter-municipal table for integration

- Establishment of a permanent inter-municipal table for integration between the municipalities of the Plain and the inland areas;
- organization of quarterly meetings between mayors and local administrations to coordinate territorial policies;
- coordination of the work with the Calabria Region, the Prefecture, and the Ministry of the Interior as needed.

Pillar 2 - Inclusive housing policies and territorial rebalancing

Motivation

The Plain area is characterized by a strong presence of migrant workers employed primarily in agricultural activities in the coastal areas. At the same time, **many inland municipalities are facing progressive depopulation** and have a significant **unused housing stock** or unusable without adequate renovation work.

In coastal areas, the presence of large numbers of migrant workers, combined with the scarcity of affordable housing, has over time favored the formation of informal settlements and precarious housing conditions, including slums and tent cities, where many people live in poor hygienic conditions and with limited access to essential services. At the same time, in a

---

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

territorial context marked by widespread socioeconomic fragility, housing policies perceived as being exclusively aimed at migrants can generate social tensions among the local population.

To address these challenges, it is necessary to develop **an integrated territorial approach that links housing policies, territorial mobility, urban regeneration, and local economic development.**

In this context, the mid-term review of the European Union's cohesion policy opens a significant window of opportunity, allowing regions to direct a portion of structural funds toward the priority of social housing and urban regeneration. However, this possibility depends on the regional authorities' programming choices. It is therefore essential to promote a structured dialogue with the Calabria Region so that, as part of the review of European funding programming, adequate resources are allocated to housing redevelopment and specific calls for proposals are launched to support these priorities in the Calabrian plain.

Action 2 - Coordination with the Calabria Region for the use of European funds dedicated to housing redevelopment

- establishment of a coordination table with the Calabria Region;
- involvement of the authorities responsible for managing regional development funds;
- collaboration in defining calls for proposals and financial instruments dedicated to urban regeneration, social housing, and territorial development;
- promotion of calls for tenders dedicated to housing redevelopment;
- integration of the plan's actions with the programming of European cohesion funds.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Action 3 - Regeneration of unused building stock

- mapping of unused public buildings;
- housing renovation and reuse programs;
- allocation of properties to inclusive housing solutions.

Action 4 - Inclusive housing policies based on social need

- definition of housing allocation criteria based on income and social vulnerability, open to both local citizens and migrants;
- development of mixed social housing programs.

Action 5 - Promote a widespread housing offer

- mapping of available housing;
- promoting the settlement of migrants in small towns;
- link between housing availability and local job opportunities.

Action 6 - Innovative sustainable territorial mobility services

- Activation of transport services to facilitate the movement of migrant workers from their residential areas to their workplaces, promoting the development of innovative and sustainable solutions, including through public-private partnerships. *Such solutions could include, for example, inter-municipal shuttle services, bike-sharing or electric car-sharing systems, and other forms of shared mobility.*

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Pillar 3 - Community Relations and Encounters between Citizens and Migrants

Motivation

The testimonies collected in the VOICES project show that the **more solid integration paths often arise from direct human relationships between local citizens and migrants:** neighborly relationships, friendships, shared activities in daily life.

Fostering these relationships helps build mutual trust, reduce stereotypes, and prevent social tensions, strengthening the sense of belonging to the local community.

This is why it is important to create **stable opportunities for communities to meet**, enhancing the role of local associations and promoting initiatives that allow citizens and migrants to get to know each other through cultural, social, and community activities.

Action 7 - Territorial table of associations for community meetings

- creation of a coordination table between associations and civil society entities in the different municipalities of the Plain;
- coordination of the table with the support of the Municipalities and social services;
- creation of a territorial register of volunteers available to participate in community integration and meeting initiatives;
- Involving Universal Civil Service volunteers in community integration initiatives to also promote intergenerational exchanges.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Action 8 - Community and intercultural events programme

- organization of cultural and social events open to citizens, promoted by local associations, that promote informal meetings between citizens and migrants (social dinners, neighborhood parties, sports, music, cultural workshops);

Action 9 - Civic support and social friendship program

- creation of a network of volunteer citizen mentors;
- promoting social friendships and informal support between citizens and migrants during their first years in the area;
- program coordination through the associations' table and the volunteer register.

Pillar 4 - Italian language learning and community participation

Motivation

Knowledge of the Italian language is essential for social, occupational, and civic integration. However, the testimonies collected in the VOICES project show that many migrants who have been present in the area for years have not had real opportunities to learn the language, with significant consequences for their access to skilled employment, services, and participation in community life. To meet this challenge it is necessary to develop an innovative **and structured territorial program for learning the Italian language**, capable of taking into account the difficulties that many migrant workers encounter in attending traditional courses, due to work

---

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

rhythms, mobility and precarious living conditions. The program should therefore be **accessible, flexible and adapted to the context**, combining digital tools, informal learning and active involvement of the local community, thus concretely expanding opportunities for access to the language.

Action 10 - Territorial program for learning the Italian language

- Development of digital tools for learning the Italian language, accessible via smartphone, with short, progressive modules adapted to the needs of migrant workers;
- promotion of micro-language learning courses, based on short, flexible content that can be followed at any time of the day, even during work breaks or travel;
- creation of multimedia materials and audio-video content dedicated to the language of everyday life and agricultural work (e.g., workplace safety, relationships with employers, access to services);

Action 11 - "Schools Open to the Community: Student Ambassadors for Integration" Program

- Activation of a collaboration with local secondary schools to promote extracurricular activities dedicated to language learning and interaction between students and migrant communities;
- Involvement of student volunteers as "ambassadors of integration" within civic education projects or Pathways for Transversal Skills and Orientation (PCTO)
- organization of guided conversation workshops, in which small groups of students converse in Italian with migrants, always within a structured educational framework;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- activating informal moments of linguistic practice within the local community (markets, associations, public spaces), to encourage learning through conversation and real-life situations;
- Organizing intercultural days and educational activities in schools to promote mutual understanding and strengthen dialogue between communities.

Pillar 5 - Access to rights, administrative inclusion, assistance with digitalisation and guidance on regularisation paths

Motivation

In the Gioia Tauro Plain, many migrants have been living in extremely precarious administrative and social conditions for years. In many cases, they are unaware of their rights or the opportunities offered by Italian and European legislation. In particular, difficulties arise related to:

- Access to **Italian citizenship** for those who meet the requirements;
- knowledge and use of the tools for **family reunification**;
- access to routes for **administrative regularization or stabilization**;
- information on programs for **assisted voluntary repatriation** for those who wish to return to their country of origin in dignified and safe conditions.

To address these critical issues, it is necessary to strengthen access to information, legal guidance, and administrative support, creating a more accessible, coordinated, and responsive territorial system to people's real needs.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Action 12 - Territorial information program on rights and legal and administrative support

- Establishment of a multilingual information point dedicated to providing guidance on rights, administrative procedures, and access to public services (citizenship, family reunification, residence permits, access to healthcare and education);
- development of a service or administrative and legal support, aimed not only at providing information but also at providing concrete support to migrants in the various phases of the procedures for obtaining rights;
- Activation of collaboration agreements with professional bodies, particularly the Bar Association and other legal and social professions, to ensure the presence of volunteer professionals who can offer qualified guidance and assistance;
- Involving local associations and social workers to facilitate migrants' access to the service and guide them through the administrative process;
- development of this model through forms of professional volunteering, in order to guarantee an effective and continuous service without requiring resources if additional financial.

Action 13 - Digitalisation support service

- Activation of a service or territorial support for digitalisation, aimed at helping migrants in using the digital tools necessary to access public services and administrative procedures;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- practical support in using the main digital platforms of public administration, including the creation and management of digital identities (SPID), completing online procedures, and accessing portals dedicated to citizenship, residence permits, healthcare services, and other rights;
- development of the service as a good territorial practice, on the basis of past successful experiences already tested in some municipalities of the Piana, in order to facilitate access to rights and reduce bureaucratic barriers linked to the digitalization of public services.

Pillar 6 - Access to care and support for vulnerable people

Motivation

In the Gioia Tauro Plain, many migrants face concrete obstacles in accessing health services, due to transportation difficulties, lack of information, precarious documentation, and very fragile housing and working conditions.

Alongside basic healthcare needs, situations of severe social and psychological vulnerability emerge, aggravated by isolation, precariousness, and the lack of stable local support.

To respond to these critical issues, it is necessary to strengthen simple but continuous forms of **health orientation, support for services and local support**, through stable collaboration between municipalities, associations and competent services.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Action 14 - Territorial network for health orientation and support

- creation of a local network of associations and social services to guide migrants in accessing health services;
- identification, in each participating municipality, of local reference points to provide basic information on access to healthcare, primary care medicine, and available services;
- activating forms of support for healthcare services for the most vulnerable people, including through the involvement of volunteers and associations;
- Preparation of simple, multilingual information materials on the main healthcare services available in the area.

Action 15 - Proximity program to support vulnerable situations

- Organization of information and awareness-raising events on psychological well-being and the prevention of serious distress.
- activation, with the involvement of local associations, of a light monitoring program for situations of greater vulnerability;
- Strengthening coordination between associations, municipal social services, and local health services to report the most sensitive cases;
- promoting local listening and orientation spaces, in collaboration with associations already active in the area;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Pillar 7 - Economic inclusion, decent work and protection of seasonal workers

Motivation

In the territory of the Gioia Tauro plain, **many migrants work in the agricultural sector in very precarious conditions**. A significant portion is employed irregularly or illegally, often in contexts marked by exploitation, gangmastering, and a strong dependence on informal recruitment networks. Added to this is the presence of numerous **seasonal workers**, who remain in the area only for the harvest period and then move to other regions, making the continuity of integration paths more fragile.

In this context, also marked by the presence of organized crime, municipalities cannot replace the competent control and enforcement bodies, but they can play an important role in strengthening territorial coordination, facilitating the emergence of needs, promoting a culture of regular employment, and supporting forms of collaboration with economic and social actors willing to develop more dignified and transparent practices.

Action 16 - Territorial table for seasonal work and protection of the workers

- establishment of a territorial table that involves municipalities, associations, unions, welfare agencies, social services, and other local entities committed to the issue of seasonal work;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- shared monitoring of the main needs related to seasonal work during harvest periods;
- gathering and sharing information on emerging critical issues, with particular attention to the vulnerable conditions of migrant workers;
- liaison with the public bodies responsible for employment, combating exploitation, and social inclusion.

Action 17 - Territorial network for the promotion of regular and responsible work practices

- initiate discussions with agricultural businesses, cooperatives, and local businesses willing to promote regular work practices;
- Promoting legal instruments that facilitate the regularization of seasonal work, including the use of temporary employment contracts through temporary work agencies, which can ensure greater transparency in recruitment processes and better contractual conditions for workers;
- Liaison with public employment services, trade associations, and other labor market stakeholders to strengthen legal and transparent intermediation tools.
- promoting a local network of responsible economic entities, to be involved in local initiatives on decent work;
- public promotion of positive experiences and virtuous collaborations already present in the area;

Action 18 - Training and professional qualification paths for migrant workers

---

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- promotion of pathways professional training and qualification of migrant workers, aimed at encouraging the transition from unskilled labor activities to more specialized roles in the agricultural sector and other economic sectors of the area;
- collaboration with agricultural businesses, cooperatives, training institutions, and local organizations to develop practical and professional training programs;
- promotion of the use of apprenticeship contracts and structured job placement paths, in order to promote the acquisition of professional skills and the stabilization of employment relationships.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Piano d'azione locale contro il razzismo e per l'integrazione

Visione	2
Pilastro 1 - Rete territoriale dei Comuni per l'integrazione	2
Azione 1 - Istituzione di un tavolo intercomunale permanente per l'integrazione	3
Pilastro 2 - Politiche abitative inclusive e riequilibrio territoriale	3
Azione 2 - Coordinamento con la Regione Calabria per l'utilizzo dei fondi europei dedicati alla riqualificazione abitativa	4
Azione 3 - Rigenerazione del patrimonio edilizio inutilizzato	5
Azione 4 - Politiche abitative inclusive basate sul bisogno sociale	5
Azione 5 - Promuovere un'offerta abitativa diffusa	5
Azione 6 - Servizi di mobilità territoriale sostenibile innovativi	6
Pilastro 3 - Relazioni comunitarie e incontro tra cittadini e migranti	6
Azione 7 - Tavolo territoriale delle associazioni per l'incontro tra comunità	6
Azione 8 - Programma di eventi comunitari e interculturali	7
Azione 9 - Programma di accompagnamento civico e amicizia sociale	7
Pilastro 4 - Apprendimento della lingua italiana e partecipazione comunitaria	7
Azione 10 - Programma territoriale per l'apprendimento della lingua italiana	8
Azione 11 - Programma "Scuole Aperte alla Comunità: Studenti Ambasciatori dell'Integrazione"	9
Pilastro 5 - Accesso ai diritti, inclusione amministrativa, assistenza alla digitalizzazione e orientamento ai percorsi di regolarità	9
Azione 12 - Programma territoriale di informazione sui diritti e accompagnamento legale e amministrativo	10
Azione 13 - Servizio di accompagnamento alla digitalizzazione	11
Pilastro 6 - Accesso alle cure e supporto alle situazioni di fragilità	12
Azione 14 - Rete territoriale di orientamento e accompagnamento sanitario	12
Azione 15 - Programma di prossimità per il supporto alle situazioni di fragilità	13
Pilastro 7 - Inclusione economica, lavoro dignitoso e tutela dei lavoratori stagionali	13
Azione 16 - Tavolo territoriale per il lavoro stagionale e la tutela	

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

dei lavoratori	14
Azione 17 - Rete territoriale per la promozione di pratiche di lavoro regolare e responsabile	14
Azione 18 - Percorsi di formazione e qualificazione professionale per i lavoratori migranti	15

Visione

Promuovere **comunità inclusive** attraverso un approccio territoriale che unisca politiche di integrazione, sviluppo locale e coesione sociale, contrastando il razzismo e rafforzando le opportunità per tutti i cittadini. Il piano si fonda su un **modello di integrazione che riconosce il ruolo delle comunità locali**, valorizza le relazioni umane e affronta in modo strutturale le sfide territoriali legate alla presenza di lavoratori migranti, allo spopolamento delle aree interne e alle disuguaglianze sociali.

Pilastro 1 - Rete territoriale dei Comuni per l'integrazione

Motivazione

Nel territorio della Piana, le sfide legate alla presenza di lavoratori migranti si intrecciano con quelle relative allo sviluppo economico del territorio e al rafforzamento della coesione sociale. **I comuni rappresentano il primo livello di intervento per affrontare queste dinamiche**, ma l'efficacia delle politiche locali dipende anche dal **coordinamento con la programmazione regionale e con le politiche nazionali in materia di immigrazione e integrazione**.

Per questo motivo è necessario **rafforzare strumenti di cooperazione tra i comuni del territorio e favorire un dialogo strutturato con la Regione Calabria, la Prefettura e il**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Ministero dell'Interno, al fine di migliorare il coordinamento delle azioni e facilitare l'accesso alle risorse disponibili.

Azione 1 - Istituzione di un tavolo intercomunale permanente per l'integrazione

- istituzione di un tavolo intercomunale permanente per l'integrazione tra i comuni della Piana e delle aree interne;
- organizzazione di incontri trimestrali tra sindaci e amministrazioni locali per coordinare le politiche territoriali;
- Coordinamento del tavolo con la Regione Calabria, la Prefettura e il Ministero degli interni in base alle necessità.

Pilastro 2 - Politiche abitative inclusive e riequilibrio territoriale

Motivazione

Il territorio della Piana è caratterizzato da una forte presenza di lavoratori migranti impiegati prevalentemente nelle attività agricole delle aree costiere. Allo stesso tempo, **molti comuni dell'entroterra affrontano un progressivo spopolamento** e dispongono di un significativo **patrimonio abitativo inutilizzato** o non utilizzabile senza adeguati interventi di ristrutturazione.

Nelle aree costiere, la presenza di un numero elevato di lavoratori migranti, unita alla scarsità di abitazioni accessibili, ha nel tempo favorito la formazione di insediamenti informali e condizioni abitative precarie, tra cui baraccopoli e tendopoli, dove molte persone vivono in condizioni

---

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

igieniche difficili e con accesso limitato ai servizi essenziali. Allo stesso tempo, in un contesto territoriale segnato da diffuse fragilità socio-economiche, politiche abitative percepite come rivolte esclusivamente ai migranti possono generare tensioni sociali tra la popolazione locale.

Per affrontare queste sfide è necessario sviluppare un **approccio territoriale integrato che colleghi politiche abitative, mobilità territoriale, rigenerazione urbana e sviluppo economico locale.**

In questo contesto, la revisione di medio termine della politica di coesione dell'Unione Europea apre una finestra di opportunità significativa, consentendo alle regioni di orientare una parte dei fondi strutturali verso la priorità dell'housing sociale e della rigenerazione urbana. Tuttavia, tale possibilità dipende dalle scelte di programmazione delle autorità regionali. Diventa quindi fondamentale promuovere un dialogo strutturato con la Regione Calabria affinché, nell'ambito della revisione della programmazione dei fondi europei, vengano destinate risorse adeguate alla riqualificazione abitativa e siano attivati bandi specifici per sostenere queste priorità nel territorio della Piana.

Azione 2 - Coordinamento con la Regione Calabria per l'utilizzo dei fondi europei dedicati alla riqualificazione abitativa

- istituzione di un tavolo di coordinamento con la Regione Calabria;
- coinvolgimento delle autorità responsabili della gestione dei fondi di sviluppo regionale;
- collaborazione nella definizione di bandi e strumenti finanziari dedicati alla rigenerazione urbana, all'housing sociale e allo sviluppo territoriale;
- promozione di bandi dedicati alla riqualificazione abitativa;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- integrazione delle azioni del piano con la programmazione dei fondi europei di coesione.

Azione 3 - Rigenerazione del patrimonio edilizio inutilizzato

- mappatura degli edifici pubblici inutilizzati;
- programmi di ristrutturazione e riuso abitativo;
- destinazione degli immobili a soluzioni abitative inclusive.

Azione 4 - Politiche abitative inclusive basate sul bisogno sociale

- definizione di criteri di assegnazione degli alloggi basati su reddito e vulnerabilità sociale, aperti sia ai cittadini locali sia ai migranti;
- sviluppo di programmi di housing sociale misto.

Azione 5 - Promuovere un'offerta abitativa diffusa

- mappatura delle abitazioni disponibili;
- promozione dell'insediamento di migranti nei piccoli centri;
- collegamento tra disponibilità abitativa e opportunità di lavoro locale.

Azione 6 - Servizi di mobilità territoriale sostenibile innovativi

- attivazione di servizi di trasporto per facilitare lo spostamento dei lavoratori migranti dalle aree di residenza ai luoghi di lavoro, promuovendo lo sviluppo di soluzioni innovative e sostenibili, anche attraverso partenariati pubblico-privati.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Tali soluzioni potranno includere, ad esempio, servizi di navette intercomunali, sistemi di bike sharing o car sharing elettrico e altre forme di mobilità condivisa.

Pilastro 3 - Relazioni comunitarie e incontro tra cittadini e migranti

Motivazione

Le testimonianze raccolte nel progetto VOICES mostrano che i **percorsi di integrazione più solidi nascono spesso da relazioni umane dirette tra cittadini locali e persone migranti**: relazioni di vicinato, amicizie, attività condivise nella vita quotidiana.

Favorire queste relazioni contribuisce a costruire fiducia reciproca, ridurre stereotipi e prevenire tensioni sociali, rafforzando il senso di appartenenza alla comunità locale.

Per questo è importante creare **occasioni stabili di incontro tra comunità**, valorizzando il ruolo delle associazioni locali e promuovendo iniziative che permettano a cittadini e migranti di conoscersi attraverso attività culturali, sociali e comunitarie.

Azione 7 - Tavolo territoriale delle associazioni per l'incontro tra comunità

- creazione di un tavolo di coordinamento tra associazioni e realtà della società civile attive nei diversi comuni della Piana;
- coordinamento del tavolo con il supporto dei Comuni e dei servizi sociali;
- creazione di un registro territoriale dei volontari disponibili a partecipare alle iniziative di integrazione e incontro tra comunità;
- coinvolgimento dei volontari del Servizio Civile Universale nelle iniziative di integrazione comunitaria per favorire anche gli scambi intergenerazionali.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Azione 8 - Programma di eventi comunitari e interculturali

- organizzazione di eventi culturali e sociali aperti alla cittadinanza, promossi dalle associazioni locali, che favoriscano l'incontro informale tra cittadini e migranti (cene sociali, feste di quartiere, sport, musica, laboratori culturali);

Azione 9 - Programma di accompagnamento civico e amicizia sociale

- creazione di una rete di cittadini mentori volontari;
- promozione di relazioni di amicizia sociale e accompagnamento informale tra cittadini e persone migranti nei primi anni di permanenza sul territorio;
- coordinamento del programma attraverso il tavolo delle associazioni e il registro dei volontari.

Pilastro 4 - Apprendimento della lingua italiana e partecipazione comunitaria

Motivazione

La conoscenza della lingua italiana rappresenta una condizione essenziale per l'integrazione sociale, lavorativa e civica. Le testimonianze raccolte nel progetto VOICES mostrano tuttavia che molti migranti presenti sul territorio da anni non hanno avuto reali opportunità di apprendimento linguistico, con conseguenze rilevanti sull'accesso al lavoro qualificato, ai servizi e alla partecipazione alla vita comunitaria.

Per rispondere a questa sfida è necessario sviluppare un **programma territoriale innovativo e strutturato di apprendimento della lingua italiana**, capace di tenere conto delle difficoltà che

---

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

molti lavoratori migranti incontrano nel frequentare corsi tradizionali, a causa dei ritmi di lavoro, della mobilità e delle condizioni di vita precarie. Il programma dovrebbe quindi essere **accessibile, flessibile e adattato al contesto**, combinando strumenti digitali, apprendimento informale e coinvolgimento attivo della comunità locale, così da ampliare concretamente le opportunità di accesso alla lingua.

Azione 10 - Programma territoriale per l'apprendimento della lingua italiana

- sviluppo di strumenti digitali per l'apprendimento della lingua italiana accessibili tramite smartphone, con moduli brevi e progressivi adattati ai bisogni dei lavoratori migranti;
- promozione di percorsi di micro-apprendimento linguistico, basati su contenuti brevi e flessibili che possano essere seguiti in qualsiasi momento della giornata, anche durante pause di lavoro o spostamenti;
- creazione di materiali multimediali e contenuti audio-video dedicati alla lingua della vita quotidiana e del lavoro agricolo (es. sicurezza sul lavoro, relazioni con datori di lavoro, accesso ai servizi);

Azione 11 - Programma "Scuole Aperte alla Comunità: Studenti Ambasciatori dell'Integrazione"

- attivazione di una collaborazione con le scuole secondarie del territorio per promuovere attività extracurricolari dedicate all'apprendimento linguistico e all'incontro tra studenti e comunità migranti;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- coinvolgimento di studenti volontari come “ambasciatori dell’integrazione”, nell’ambito di progetti di educazione civica o Percorsi per le Competenze Trasversali e l’Orientamento (PCTO)
- organizzazione di laboratori di conversazione guidata, nei quali piccoli gruppi di studenti dialogano in italiano con persone migranti, sempre all’interno di una cornice educativa strutturata;
- attivazione di momenti informali di pratica linguistica all’interno della comunità locale (mercati, associazioni, spazi pubblici), per favorire l’apprendimento attraverso la conversazione e le situazioni reali di vita quotidiana;
- realizzazione di giornate interculturali e attività educative nelle scuole, per promuovere la conoscenza reciproca e rafforzare il dialogo tra comunità.

Pilastro 5 - Accesso ai diritti, inclusione amministrativa, assistenza alla digitalizzazione e orientamento ai percorsi di regolarità

Motivazione

Nel territorio della Piana di Gioia Tauro, molte persone migranti vivono da anni in condizioni di forte precarietà amministrativa e sociale. In numerosi casi, non conoscono pienamente i propri diritti né le opportunità offerte dalla normativa italiana ed europea.

Emergono in particolare difficoltà legate a:

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- accesso alla **cittadinanza italiana** per chi ne avrebbe i requisiti;
- conoscenza e utilizzo degli strumenti di **ricongiungimento familiare**;
- accesso a percorsi di **regolarizzazione o stabilizzazione amministrativa**;
- informazione sui programmi di **rimpatrio volontario assistito** per chi desidera rientrare nel Paese di origine in condizioni dignitose e sicure.

Per rispondere a queste criticità, è necessario rafforzare l'accesso all'informazione, all'orientamento legale e all'accompagnamento amministrativo, creando un sistema territoriale più accessibile, coordinato e vicino ai bisogni reali delle persone.

Azione 12 - Programma territoriale di informazione sui diritti e accompagnamento legale e amministrativo

- istituzione di un punto informativo multilingue dedicato all'orientamento sui diritti, sulle procedure amministrative e sull'accesso ai servizi pubblici (cittadinanza, ricongiungimento familiare, permessi di soggiorno, accesso alla sanità e all'istruzione);
- sviluppo di un servizio di accompagnamento amministrativo e legale, finalizzato non solo a fornire informazioni ma anche a supportare concretamente i migranti nelle diverse fasi delle procedure per l'ottenimento dei diritti;
- attivazione di **accordi di collaborazione con ordini professionali**, in particolare con l'Ordine degli Avvocati e altre professioni giuridiche e sociali, al fine di garantire la presenza di professionisti volontari che possano offrire orientamento e assistenza qualificata;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- coinvolgimento delle associazioni locali e degli operatori sociali per facilitare l'accesso dei migranti al servizio e accompagnarli nel percorso amministrativo;
- sviluppo di questo modello attraverso forme di volontariato professionale, in modo da garantire un servizio efficace e continuativo senza richiedere risorse finanziarie aggiuntive.

Azione 13 - Servizio di accompagnamento alla digitalizzazione

- attivazione di un servizio territoriale di accompagnamento alla digitalizzazione, finalizzato ad aiutare i migranti nell'utilizzo degli strumenti digitali necessari per accedere ai servizi pubblici e alle procedure amministrative;
- supporto pratico nell'utilizzo delle principali piattaforme digitali della pubblica amministrazione, inclusa la creazione e gestione di identità digitali (SPID), la compilazione di pratiche online e l'accesso ai portali dedicati a cittadinanza, permessi di soggiorno, servizi sanitari e altri diritti;
- sviluppo del servizio come buona pratica territoriale, sulla base delle esperienze già sperimentate con successo in alcuni comuni della Piana, al fine di facilitare l'accesso ai diritti e ridurre le barriere burocratiche legate alla digitalizzazione dei servizi pubblici.

Pilastro 6 - Accesso alle cure e supporto alle situazioni di fragilità

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Motivazione

Nel territorio della Piana di Gioia Tauro, molte persone migranti incontrano ostacoli concreti nell'accesso ai servizi sanitari, dovuti a difficoltà di trasporto, mancanza di informazioni, precarietà documentale e condizioni abitative e lavorative molto fragili.

Accanto ai bisogni sanitari di base, emergono situazioni di forte vulnerabilità sociale e psicologica, aggravate dall'isolamento, dalla precarietà e dall'assenza di punti di riferimento stabili sul territorio.

Per rispondere a queste criticità, è necessario rafforzare forme semplici ma continuative di **orientamento sanitario, accompagnamento ai servizi e supporto di prossimità**, attraverso una collaborazione stabile tra Comuni, associazioni e servizi competenti.

Azione 14 - Rete territoriale di orientamento e accompagnamento sanitario

- creazione di una rete territoriale di associazioni e servizi sociali per orientare le persone migranti nell'accesso ai servizi sanitari;
- individuazione, in ciascun comune aderente, di punti di riferimento territoriali per fornire informazioni di base su accesso alle cure, medicina di base e servizi disponibili;
- attivazione di forme di accompagnamento ai servizi sanitari per le persone più vulnerabili, anche attraverso il coinvolgimento di volontari e associazioni;
- predisposizione di materiali informativi semplici e multilingue sui principali servizi sanitari accessibili sul territorio.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Azione 15 - Programma di prossimità per il supporto alle situazioni di fragilità

- organizzazione di momenti informativi e di sensibilizzazione sul benessere psicologico e sulla prevenzione delle situazioni di grave disagio.
- attivazione, con il coinvolgimento delle associazioni locali, di un programma di monitoraggio leggero delle situazioni di maggiore vulnerabilità;
- rafforzamento del raccordo tra associazioni, servizi sociali comunali e servizi sanitari territoriali per la segnalazione dei casi più delicati;
- promozione di spazi di ascolto e orientamento di prossimità, in collaborazione con le realtà associative già attive sul territorio;

Pilastro 7 - Inclusione economica, lavoro dignitoso e tutela dei lavoratori stagionali

Motivazione

Nel territorio della Piana di Gioia Tauro, **molti migranti lavorano nel settore agricolo in condizioni di forte precarietà**. Una parte significativa è impiegata in modo irregolare o in nero, spesso in contesti segnati da sfruttamento, caporalato e forte dipendenza da reti informali di reclutamento. A ciò si aggiunge la presenza di numerosi **lavoratori stagionali**, che rimangono sul territorio solo per il periodo della raccolta e poi si spostano in altre regioni, rendendo più fragile la continuità dei percorsi di integrazione.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

In questo contesto, segnato anche dalla presenza della criminalità organizzata, i Comuni non possono sostituirsi agli organi competenti di controllo e contrasto, ma possono svolgere un ruolo importante nel rafforzare il coordinamento territoriale, favorire l'emersione dei bisogni, promuovere una cultura del lavoro regolare e sostenere forme di collaborazione con i soggetti economici e sociali disponibili a costruire pratiche più dignitose e trasparenti.

Azione 16 - Tavolo territoriale per il lavoro stagionale e la tutela dei lavoratori

- istituzione di un tavolo territoriale leggero che coinvolga Comuni, associazioni, sindacati, patronati, servizi sociali e altri soggetti del territorio impegnati sul tema del lavoro stagionale;
- monitoraggio condiviso dei principali bisogni legati al lavoro stagionale nei periodi di raccolta;
- raccolta e condivisione di informazioni sulle criticità emergenti, con particolare attenzione alle condizioni di vulnerabilità dei lavoratori migranti;
- raccordo con i soggetti pubblici competenti in materia di lavoro, contrasto allo sfruttamento e inclusione sociale.

Azione 17 - Rete territoriale per la promozione di pratiche di lavoro regolare e responsabile

- avvio di un confronto con imprese agricole, cooperative e realtà economiche del territorio disponibili a valorizzare pratiche di lavoro regolare;

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- promozione di strumenti legali che favoriscano la regolarizzazione del lavoro stagionale, tra cui l'utilizzo di contratti di somministrazione tramite agenzie interinali, in grado di garantire maggiore trasparenza nei processi di reclutamento e migliori condizioni contrattuali per i lavoratori;
- raccordo con servizi pubblici per l'impiego, associazioni di categoria e altri attori del mercato del lavoro, al fine di rafforzare strumenti di intermediazione legale e trasparente.
- promozione di una rete territoriale di soggetti economici responsabili, da coinvolgere in iniziative locali sul lavoro dignitoso;
- valorizzazione pubblica delle esperienze positive e delle collaborazioni virtuose già presenti sul territorio;

Azione 18 - Percorsi di formazione e qualificazione professionale per i lavoratori migranti

- promozione di percorsi di formazione professionale e qualificazione dei lavoratori migranti, finalizzati a favorire il passaggio da attività di manodopera non qualificata a ruoli più specializzati nel settore agricolo e in altri settori economici del territorio;
- collaborazione con imprese agricole, cooperative, enti di formazione e organizzazioni del territorio per sviluppare programmi di formazione pratica e professionalizzante;
- promozione dell'utilizzo di contratti di apprendistato e percorsi di inserimento lavorativo strutturato, al fine di favorire l'acquisizione di competenze professionali e la stabilizzazione dei rapporti di lavoro.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και για την Ένταξη

Όραμα	2
Πυλώνας 1 – Εδαφικό δίκτυο δήμων για την ένταξη	2
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	2
Δράση 1 – Σύσταση μόνιμου διαδημοτικού οργάνου συντονισμού («τραπέζι») για την ένταξη	3
Πυλώνας 2 – Συμπεριληπτικές στεγαστικές πολιτικές και εδαφική αναδιάρθρωση	3
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	3
Δράση 2 – Συντονισμός με την Περιφέρεια Καλαβρίας για τη χρήση ευρωπαϊκών πόρων για την ανακατασκευή κατοικιών	4
Δράση 3 – Ανάπλαση του ανεκμετάλλετου κτιριακού αποθέματος	4
Δράση 4 – Συμπεριληπτικές στεγαστικές πολιτικές βάσει κοινωνικών αναγκών	5
Δράση 5 – Προώθηση διευρυμένης προσφοράς στέγασης	5
Δράση 6 – Καινοτόμες υπηρεσίες βιώσιμης εδαφικής κινητικότητας	5
Πυλώνας 3 – Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση πολιτών-μεταναστών	5
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	5
Δράση 7 – Εδαφικό όργανο («τραπέζι») συλλόγων για συναντήσεις της κοινότητας	6
Δράση 8 – Πρόγραμμα κοινοτικών και διαπολιτισμικών εκδηλώσεων	6
Δράση 9 – Πρόγραμμα πολιτικής υποστήριξης και κοινωνικής φιλίας	6
Πυλώνας 4 – Εκμάθηση ιταλικής γλώσσας και συμμετοχή στα κοινά	6
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	7
Δράση 10 – Τοπικό πρόγραμμα για την εκμάθηση της ιταλικής γλώσσας	7
Δράση 11 – Πρόγραμμα «Ανοιχτά Σχολεία στην Κοινότητα: Μαθητές Πρεσβευτές Ένταξης»	7
Πυλώνας 5 – Πρόσβαση σε δικαιώματα, διοικητική ένταξη, βοήθεια με την ψηφιοποίηση και καθοδήγηση σε διαδρομές νομιμοποίησης	8
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	8
Δράση 12 – Εδαφικό πρόγραμμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και νομική-διοικητική υποστήριξη	9

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Δράση 13 – Υπηρεσία υποστήριξης για την ψηφιοποίηση	9
Πυλώνας 6 – Πρόσβαση στην περίθαλψη και υποστήριξη ευάλωτων ατόμων	10
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	10
Δράση 14 – Εδαφικό δίκτυο προσανατολισμού στην υγεία	10
Δράση 15 – Πρόγραμμα εγγύτητας για την υποστήριξη ευάλωτων καταστάσεων	10
Πυλώνας 7 – Οικονομική ένταξη και αξιοπρεπής εργασία	11
Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)	11
Δράση 16 – Εδαφικό όργανο («τραπέζι») για την εποχιακή εργασία και την προστασία των εργαζομένων	11
Δράση 17 – Εδαφικό δίκτυο για την προώθηση νόμιμων και υπεύθυνων εργασιακών πρακτικών	12
Δράση 18 – Διαδρομές κατάρτισης και επαγγελματικής εξειδίκευσης για μετανάστες εργαζόμενους	12

Όραμα

Το όραμα αυτού του σχεδίου είναι η προώθηση συμπεριληπτικών κοινοτήτων μέσω μιας εδαφικής προσέγγισης που ενσωματώνει τις πολιτικές ένταξης στην τοπική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Στόχος είναι η καταπολέμηση του ρατσισμού και η ενίσχυση των ευκαιριών για όλους τους πολίτες, μέσω ενός μοντέλου ένταξης που αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο των τοπικών κοινοτήτων. Το σχέδιο εστιάζει στην ενδυνάμωση των ανθρώπινων σχέσεων και στην αντιμετώπιση δομικών προκλήσεων, όπως η παρουσία μεταναστών εργατών, η αποπληθυσμοποίηση της ενδοχώρας και οι κοινωνικές ανισότητες.

Πυλώνας 1 – Εδαφικό δίκτυο δήμων για την ένταξη

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Στην περιοχή της Πεδιάδας του Rosarno, οι προκλήσεις που σχετίζονται με την παρουσία μεταναστών εργαζομένων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με εκείνες που αφορούν την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Οι δήμοι αποτελούν το πρώτο επίπεδο παρέμβασης για την αντιμετώπιση αυτών των δυναμικών, και η αποτελεσματικότητα των τοπικών πολιτικών εξαρτάται επίσης από τον συντονισμό με τον περιφερειακό σχεδιασμό και τις εθνικές πολιτικές για τη μετανάστευση και την ένταξη.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητο να ενισχυθούν τα εργαλεία συνεργασίας μεταξύ των δήμων της περιοχής και να προωθηθεί ένας δομημένος διάλογος με την Περιφέρεια Καλαβρίας, τη Νομαρχία και το Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να βελτιωθεί ο συντονισμός των δράσεων και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στους διαθέσιμους πόρους.

Δράση 1 – Σύσταση μόνιμου διαδημοτικού οργάνου συντονισμού («τραπέζι») για την ένταξη

- **Θεσμοθέτηση μιας σταθερής συνεργασίας** μεταξύ των Δήμων της πεδιάδας και της ενδοχώρας για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων που σχετίζονται με τη μετανάστευση και την κοινωνική ένταξη.
- **Διοργάνωση τριμηνιαίων συναντήσεων** των Δημάρχων για τον συντονισμό των πολιτικών ένταξης και τη διασφάλιση της συνοχής των δράσεων που αναλαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο.
- **Δημιουργία διαύλων επικοινωνίας** με την Περιφέρεια Καλαβρίας και το Υπουργείο Εσωτερικών για την εναρμόνιση των τοπικών αναγκών με τους εθνικούς και περιφερειακούς πόρους.
- **Συντονισμός της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά εργαλεία** (όπως τα Διαρθρωτικά Ταμεία) για την υποστήριξη της υποδοχής και της ένταξης.

Πυλώνας 2 – Συμπεριληπτικές στεγαστικές πολιτικές και εδαφική αναδιάρθρωση

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Η περιοχή της Πεδιάδας χαρακτηρίζεται από την έντονη παρουσία μεταναστών εργατών, οι οποίοι απασχολούνται κυρίως σε αγροτικές δραστηριότητες στις παράκτιες ζώνες. Ταυτόχρονα, πολλοί δήμοι της ενδοχώρας αντιμετωπίζουν προοδευτική αποπληθυσμοποίηση και διαθέτουν σημαντικό κτιριακό απόθεμα που παραμένει ανεκμετάλλευτο ή είναι μη κατοικήσιμο χωρίς τις κατάλληλες εργασίες ανακαίνισης.

Στις παράκτιες περιοχές, η παρουσία μεγάλου αριθμού μεταναστών εργατών, σε συνδυασμό με την έλλειψη προσιτής στέγης, ευνόησε με την πάροδο του χρόνου τη δημιουργία άτυπων οικισμών και επισφαλών συνθηκών διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένων παραγκουπόλεων και καταυλισμών με σκηνές, όπου πολλοί άνθρωποι ζουν σε άθλιες συνθήκες υγιεινής και με περιορισμένη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Παράλληλα, σε ένα εδαφικό πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από ευρεία κοινωνικοοικονομική ευθραυστότητα, οι στεγαστικές πολιτικές που εκλαμβάνονται ως αποκλειστικά απευθυνόμενες σε μετανάστες μπορούν να προκαλέσουν κοινωνικές εντάσεις στον τοπικό πληθυσμό.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη εδαφική προσέγγιση που να συνδέει τις στεγαστικές πολιτικές, την εδαφική κινητικότητα, την αστική ανάπλαση και την τοπική οικονομική ανάπτυξη.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ενδιάμεση αναθεώρηση της πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανοίγει ένα σημαντικό παράθυρο ευκαιρίας, επιτρέποντας στις περιφέρειες να κατευθύνουν μέρος των διαρθρωτικών ταμείων προς την προτεραιότητα της κοινωνικής κατοικίας και της αστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή εξαρτάται από τις προγραμματικές επιλογές των περιφερειακών αρχών. Ως εκ τούτου, είναι θεμελιώδους σημασίας η προώθηση ενός δομημένου διαλόγου με την Περιφέρεια Καλαβρίας, ώστε στο πλαίσιο της αναθεώρησης του προγραμματισμού των ευρωπαϊκών κονδυλίων να διατεθούν επαρκείς πόροι για τη στεγαστική ανακατασκευή και να προκηρυχθούν συγκεκριμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για την υποστήριξη αυτών των προτεραιοτήτων στην πεδιάδα της Καλαβρίας.

Δράση 2 – Συντονισμός με την Περιφέρεια Καλαβρίας για τη χρήση ευρωπαϊκών πόρων για την ανακατασκευή κατοικιών

- **Ενίσχυση της συνεργασίας** με την Περιφέρεια Καλαβρίας για την απορρόφηση κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (FSE+) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (FESR) που προορίζονται για την κοινωνική κατοικία.
- **Συμμετοχή σε περιφερειακά προγράμματα** για την ανακατασκευή κτιρίων και την εξάλειψη των παραγκουπόλεων, προωθώντας λύσεις μόνιμης στέγασης.

Δράση 3 – Ανάπλαση του ανεκμετάλλετου κτιριακού αποθέματος

- **Χαρτογράφηση κενών δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων** σε όλους τους συμμετέχοντες δήμους για τον εντοπισμό πιθανών στεγαστικών λύσεων.
- **Προώθηση προγραμμάτων ανακαίνισης** μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για τη μετατροπή αχρησιμοποίητων κτιρίων σε κατοικίες.
- **Αξιοποίηση κτιρίων που έχουν κατασχεθεί** από το οργανωμένο έγκλημα (όπου είναι δυνατόν) για κοινωνικούς σκοπούς και στέγαση εργαζομένων.

Δράση 4 – Συμπεριληπτικές στεγαστικές πολιτικές βάσει κοινωνικών αναγκών

- **Θέσπιση κριτηρίων κατανομής στέγης** με βάση το εισόδημα και την κοινωνική ευαλωτότητα, διασφαλίζοντας την πρόσβαση τόσο σε μετανάστες όσο και σε γηγενείς κατοίκους, ώστε να αποφευχθεί ο κοινωνικός διχασμός.
- **Δημιουργία «γραφείων στέγασης»** που θα διευκολύνουν τη μίσθωση ακινήτων από ιδιώτες σε μετανάστες εργαζόμενους μέσω εγγυήσεων και διαμεσολάβησης.

Δράση 5 – Προώθηση διευρυμένης προσφοράς στέγασης

- **Ενθάρρυνση της εγκατάστασης μεταναστών** σε μικρές πόλεις της ενδοχώρας, ενισχύοντας την τοπική οικονομία και διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των τοπικών σχολείων και υπηρεσιών.
- **Αποφυγή της δημιουργίας «γκετοποιημένων» περιοχών** μέσω της διασποράς των στεγαστικών λύσεων στον κοινωνικό ιστό της πόλης.

Δράση 6 – Καινοτόμες υπηρεσίες βιώσιμης εδαφικής κινητικότητας

- **Δημιουργία διαδημοτικών συστημάτων μεταφοράς** (λεωφορεία, shuttle services) για τη σύνδεση απομακρυσμένων κατοικιών με τους χώρους εργασίας (αγροκτήματα) και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Προώθηση συστημάτων κοινής χρήσης ποδηλάτων (bike sharing) και δημιουργία ασφαλών διαδρομών για εργαζόμενους που μετακινούνται με ποδήλατα.**

Πυλώνας 3 – Κοινοτικές σχέσεις και αλληλεπίδραση πολιτών-μεταναστών

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Οι μαρτυρίες που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο του έργου VOICES καταδεικνύουν ότι οι πλέον στέρεες διαδρομές ένταξης προκύπτουν συχνά μέσα από την άμεση ανθρώπινη επαφή μεταξύ των τοπικών πολιτών και των μεταναστών: σχέσεις καλής γειτονίας, φιλίες και κοινές δραστηριότητες στην καθημερινή ζωή.

Η καλλιέργεια αυτών των σχέσεων συμβάλλει στην οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης, στη μείωση των στερεοτύπων και στην πρόληψη των κοινωνικών εντάσεων, ενισχύοντας το αίσθημα του ανήκειν στην τοπική κοινότητα.

Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν σταθερές ευκαιρίες συνάντησης των κοινοτήτων, αναδεικνύοντας τον ρόλο των τοπικών συλλόγων και προωθώντας πρωτοβουλίες που επιτρέπουν σε πολίτες και μετανάστες να γνωριστούν μεταξύ τους μέσω πολιτιστικών, κοινωνικών και συλλογικών δραστηριοτήτων.

Δράση 7 – Εδαφικό όργανο («τραπέζι») συλλόγων για συναντήσεις της κοινότητας

- **Δημιουργία ενός τοπικού μητρώου εθελοντικών οργανώσεων και συλλόγων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή για τον συντονισμό των δράσεών τους.**
- **Συμμετοχή της Παγκόσμιας Δημόσιας Υπηρεσίας (Universal Civil Service) και τοπικών φορέων σε πρωτοβουλίες που προάγουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών.**
- **Τακτικές συναντήσεις για τον σχεδιασμό κοινών δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης και πολιτιστικής ανταλλαγής.**

Δράση 8 – Πρόγραμμα κοινοτικών και διαπολιτισμικών εκδηλώσεων

- **Διοργάνωση «κοινοτικών δείπνων»** και γαστρονομικών εργαστηρίων για την ανταλλαγή πολιτιστικών παραδόσεων μέσω του φαγητού.
- **Προώθηση αθλητικών τουρνουά** (π.χ. ποδόσφαιρο, κρίκετ) με μεικτές ομάδες κατοίκων και μεταναστών για την ενίσχυση του ομαδικού πνεύματος.
- **Καλλιτεχνικά και μουσικά φεστιβάλ** που αναδεικνύουν την πολυπολιτισμικότητα της περιοχής ως πλούτο και μέσο ανάπτυξης.

Δράση 9 – Πρόγραμμα πολιτικής υποστήριξης και κοινωνικής φιλίας

- **Δημιουργία ενός δικτύου «κοινωνικών μεντόρων»** (τοπικοί πολίτες) που θα συνοδεύουν εθελοντικά τους μετανάστες στην καθημερινότητά τους (π.χ. βοήθεια στις αγορές, εξοικείωση με την πόλη).
- **Προώθηση προγραμμάτων «κοινωνικής φιλίας»** για την καταπολέμηση της απομόνωσης, ειδικά για τις γυναίκες και τα παιδιά μεταναστών, διευκολύνοντας την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία.

Πυλώνας 4 – Εκμάθηση ιταλικής γλώσσας και συμμετοχή στα κοινά

Συνεχίζω με την ίδια στοχευμένη και επαγγελματική απόδοση του **Σκεπτικού (Motivation)** για τον **Πυλώνα 4**, που αφορά τη γλωσσική ένταξη:

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Η γνώση της ιταλικής γλώσσας είναι απαραίτητη για την κοινωνική, επαγγελματική και πολιτική ένταξη. Ωστόσο, οι μαρτυρίες που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο του έργου VOICES δείχνουν ότι πολλοί μετανάστες που βρίσκονται στην περιοχή για χρόνια δεν είχαν πραγματικές ευκαιρίες να

μάθουν τη γλώσσα, γεγονός που έχει σημαντικές συνέπειες στην πρόσβασή τους σε εξειδικευμένη απασχόληση, στις υπηρεσίες και στη συμμετοχή τους στην κοινοτική ζωή.

Για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί ένα καινοτόμο και δομημένο εδαφικό πρόγραμμα για την εκμάθηση της ιταλικής γλώσσας, ικανό να λάβει υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν πολλοί μετανάστες εργαζόμενοι στην παρακολούθηση παραδοσιακών μαθημάτων, λόγω των ρυθμών εργασίας, της κινητικότητας και των επισφαλών συνθηκών διαβίωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει, επομένως, να είναι προσβάσιμο, ευέλικτο και προσαρμοσμένο στο συγκεκριμένο πλαίσιο, συνδυάζοντας ψηφιακά εργαλεία, άτυπη μάθηση και ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινότητας, διευρύνοντας έτσι έμπρακτα τις ευκαιρίες πρόσβασης στη γλώσσα.

Δράση 10 - Τοπικό πρόγραμμα για την εκμάθηση της ιταλικής γλώσσας

- **Ανάπτυξη ευέλικτων εκπαιδευτικών ενοτήτων**, μέσω της χρήσης ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα, που επιτρέπουν στους εργαζόμενους να μαθαίνουν τη γλώσσα κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων ή των μετακινήσεων.
- **Διοργάνωση μαθημάτων ιταλικής γλώσσας** σε χώρους που συχνάζουν οι εργαζόμενοι, με ωράρια προσαρμοσμένα στις εποχιακές ανάγκες της αγροτικής εργασίας.
- **Έμφαση στη διδασκαλία ορολογίας** που σχετίζεται με τα εργασιακά δικαιώματα, την ασφάλεια στην εργασία και την πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες.

Δράση 11 - Πρόγραμμα «Ανοιχτά Σχολεία στην Κοινότητα: Μαθητές Πρεσβευτές Ένταξης»

- **Ενεργοποίηση συνεργασίας με τοπικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** για την προώθηση εξωσχολικών δραστηριοτήτων αφιερωμένων στην εκμάθηση της γλώσσας και την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και των μεταναστευτικών κοινοτήτων.
- **Συμμετοχή εθελοντών μαθητών ως «πρεσβευτών ένταξης»** στο πλαίσιο προγραμμάτων πολιτικής παιδείας ή των Διαδρομών για Διατομεακές Δεξιότητες και Προσανατολισμό (PCTO).
- **Διοργάνωση καθοδηγούμενων εργαστηρίων συνομιλίας**, στα οποία μικρές ομάδες μαθητών συνομιλούν στα ιταλικά με μετανάστες, πάντα εντός ενός δομημένου εκπαιδευτικού πλαισίου.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Ενεργοποίηση άτυπων στιγμών γλωσσικής εξάσκησης** εντός της τοπικής κοινότητας (αγορές, σύλλογοι, δημόσιοι χώροι), για την ενθάρρυνση της μάθησης μέσω της συνομιλίας και καταστάσεων της πραγματικής ζωής.
- **Διοργάνωση διαπολιτισμικών ημερίδων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων** στα σχολεία για την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης και την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των κοινοτήτων.

Πυλώνας 5 – Πρόσβαση σε δικαιώματα, διοικητική ένταξη, βοήθεια με την ψηφιοποίηση και καθοδήγηση σε διαδρομές νομιμοποίησης

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Στην περιοχή της πεδιάδας του Gioia Tauro, πολυάριθμοι μετανάστες διαβιούν επί σειρά ετών υπό συνθήκες ακραίας διοικητικής και κοινωνικής επισφάλειας. Σε πολλές περιπτώσεις, υπάρχει πλήρης άγνοια των δικαιωμάτων τους ή των ευκαιριών που απορρέουν από την ιταλική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ειδικότερα, ανακύπτουν δυσκολίες που σχετίζονται με:

- **Την πρόσβαση στην ιταλική ιθαγένεια** για όσους πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.
- **Τη γνώση και τη χρήση των εργαλείων οικογενειακής επανένωσης**, που συχνά αποτελούν τροχοπέδη για την κοινωνική τους σταθερότητα.
- **Την πρόσβαση σε διαδικασίες διοικητικής τακτοποίησης ή νομιμοποίησης**, ώστε να εξέλθουν από καθεστώς αορατότητας.
- **Την ενημέρωση για προγράμματα υποστηριζόμενου εθελούσιου επαναπατρισμού**, για όσους επιθυμούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους υπό συνθήκες αξιοπρέπειας και ασφάλειας.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κρίσιμων ζητημάτων, κρίνεται επιβεβλημένη η ενίσχυση της πρόσβασης στην πληροφόρηση, η παροχή νομικής καθοδήγησης και η διοικητική υποστήριξη.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός πιο προσβάσιμου, συντονισμένου και αποτελεσματικού εδαφικού συστήματος, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων.

Δράση 12 – Εδαφικό πρόγραμμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και νομική-διοικητική υποστήριξη

- **Δημιουργία ενός πολύγλωσσου σημείου πληροφόρησης**, αφιερωμένου στην παροχή καθοδήγησης σχετικά με τα δικαιώματα, τις διοικητικές διαδικασίες και την πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες (ιθαγένεια, οικογενειακή επανένωση, άδειες διαμονής, πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση).
- **Ανάπτυξη μιας υπηρεσίας διοικητικής και νομικής υποστήριξης**, με στόχο όχι μόνο την παροχή πληροφοριών αλλά και την παροχή έμπρακτης υποστήριξης στους μετανάστες κατά τις διάφορες φάσεις των διαδικασιών για την απόκτηση των δικαιωμάτων τους.
- **Ενεργοποίηση συμφωνιών συνεργασίας με επαγγελματικούς φορείς**, ιδιαίτερα με τον Δικηγορικό Σύλλογο και άλλους επαγγελματίες του νομικού και κοινωνικού κλάδου, για τη διασφάλιση της παρουσίας εθελοντών επαγγελματιών που μπορούν να προσφέρουν εξειδικευμένη καθοδήγηση και βοήθεια.
- **Συμμετοχή τοπικών συλλόγων και κοινωνικών λειτουργών** για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών στην υπηρεσία και την καθοδήγησή τους μέσω της διοικητικής διαδικασίας.
- **Ανάπτυξη αυτού του μοντέλου μέσω μορφών επαγγελματικού εθελοντισμού**, προκειμένου να διασφαλιστεί μια αποτελεσματική και συνεχής υπηρεσία, χωρίς να απαιτούνται πρόσθετοι οικονομικοί πόροι.

Δράση 13 – Υπηρεσία υποστήριξης για την ψηφιοποίηση

- **Ενεργοποίηση μιας υπηρεσίας ή εδαφικής υποστήριξης για την ψηφιοποίηση**, με σκοπό τη βοήθεια των μεταναστών στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων που είναι απαραίτητα για την πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και τις διοικητικές διαδικασίες.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Πρακτική υποστήριξη στη χρήση των κύριων ψηφιακών πλατφορμών** της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και διαχείρισης ψηφιακών ταυτοτήτων (SPID), της ολοκλήρωσης διαδικτυακών διαδικασιών και της πρόσβασης σε πύλες (portals) που αφορούν την ιθαγένεια, τις άδειες διαμονής, τις υγειονομικές υπηρεσίες και άλλα δικαιώματα.
- **Ανάπτυξη της υπηρεσίας ως μιας καλής εδαφικής πρακτικής**, με βάση προηγούμενες επιτυχημένες εμπειρίες που έχουν ήδη δοκιμαστεί σε ορισμένους δήμους της Πεδιάδας (Píana), προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στα δικαιώματα και να μειωθούν τα γραφειοκρατικά εμπόδια που συνδέονται με την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών.

Πυλώνας 6 – Πρόσβαση στην περίθαλψη και υποστήριξη ευάλωτων ατόμων

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Στην Πεδιάδα του Gioia Tauro, πολλοί μετανάστες αντιμετωπίζουν απτά εμπόδια στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, λόγω δυσκολιών στη μετακίνηση, έλλειψης πληροφόρησης, ελλιπούς νομιμοποιητικής τεκμηρίωσης, καθώς και των εξαιρετικά επισφαλών συνθηκών στέγασης και εργασίας.

Παράλληλα με τις βασικές ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης, ανακύπτουν καταστάσεις σοβαρής κοινωνικής και ψυχολογικής ευαλωτότητας, οι οποίες επιτείνονται από την απομόνωση, την αβεβαιότητα και την απουσία σταθερών δομών τοπικής υποστήριξης.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κρίσιμων ζητημάτων, είναι απαραίτητο να ενισχυθούν απλές αλλά συνεχείς μορφές υγειονομικού προσανατολισμού, καθώς και η υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών και της τοπικής αρωγής, μέσω μιας σταθερής συνεργασίας μεταξύ των δήμων, των συλλόγων και των αρμόδιων υγειονομικών υπηρεσιών.

Δράση 14 – Εδαφικό δίκτυο προσανατολισμού στην υγεία

- **Δημιουργία τοπικού δικτύου συλλόγων και κοινωνικών υπηρεσιών** με σκοπό την καθοδήγηση των μεταναστών για την πρόσβασή τους στις υγειονομικές υπηρεσίες.
- **Προσδιορισμός τοπικών σημείων αναφοράς** σε κάθε συμμετέχοντα δήμο, τα οποία θα παρέχουν βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, την πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα και τις διαθέσιμες υπηρεσίες.
- **Ενεργοποίηση μορφών υποστήριξης** προς τις υγειονομικές υπηρεσίες για τα πλέον ευάλωτα άτομα, μεταξύ άλλων μέσω της εμπλοκής εθελοντών και συλλογικών φορέων.
- **Προετοιμασία απλού, πολύγλωσσου ενημερωτικού υλικού** σχετικά με τις κύριες υγειονομικές υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες στην περιοχή.

Δράση 15 – Πρόγραμμα εγγύτητας για την υποστήριξη ευάλωτων καταστάσεων

- **Διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης** σχετικά με την ψυχολογική ευεξία και την πρόληψη σοβαρών καταστάσεων δυσφορίας ή ψυχικής οδύνης.
- **Ενεργοποίηση προγράμματος ήπιας παρακολούθησης (light monitoring)** για καταστάσεις αυξημένης ευαλωτότητας, με την ενεργό εμπλοκή τοπικών συλλογικών φορέων.
- **Ενίσχυση του συντονισμού** μεταξύ των συλλόγων, των δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών και των τοπικών υγειονομικών υπηρεσιών για την αναφορά και επισήμανση των πλέον ευαίσθητων περιστατικών.
- **Προώθηση τοπικών χώρων ακρόασης και προσανατολισμού**, σε συνεργασία με οργανώσεις και συλλόγους που δραστηριοποιούνται ήδη στην περιοχή.

Πυλώνας 7 – Οικονομική ένταξη και αξιοπρεπής εργασία

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Σκεπτικό / Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας (Motivation)

Στην περιοχή της Πεδιάδας του Gioia Tauro, πολυάριθμοι μετανάστες εργάζονται στον αγροτικό τομέα υπό εξαιρετικά επισφαλείς συνθήκες. Ένα σημαντικό μέρος αυτών απασχολείται παράτυπα ή παράνομα, συχνά σε περιβάλλοντα που χαρακτηρίζονται από εκμετάλλευση, το φαινόμενο της παράνομης μεσολάβησης (gangmastering / caporalato) και μια έντονη εξάρτηση από άτυπα δίκτυα στρατολόγησης. Σε αυτά προστίθεται η παρουσία πολυάριθμων εποχιακών εργαζομένων, οι οποίοι παραμένουν στην περιοχή μόνο κατά την περίοδο της συγκομιδής και στη συνέχεια μετακινούνται σε άλλες περιφέρειες, καθιστώντας τη συνέχεια των διαδρομών ένταξης πιο εύθραυστη.

Σε αυτό το πλαίσιο, το οποίο σημαδεύεται επίσης από την παρουσία του οργανωμένου εγκλήματος, οι δήμοι δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τα αρμόδια όργανα ελέγχου και επιβολής του νόμου, μπορούν όμως να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση του εδαφικού συντονισμού, στη διευκόλυνση της ανάδειξης των αναγκών, στην προώθηση μιας κουλτούρας νόμιμης απασχόλησης και στην υποστήριξη μορφών συνεργασίας με οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς που είναι πρόθυμοι να αναπτύξουν πιο αξιοπρεπείς και διαφανείς πρακτικές.

Δράση 16 – Εδαφικό όργανο («τραπέζι») για την εποχιακή εργασία και την προστασία των εργαζομένων

- **Σύσταση ενός εδαφικού οργάνου συντονισμού** με τη συμμετοχή δήμων, συλλόγων, συνδικάτων, φορέων πρόνοιας, κοινωνικών υπηρεσιών και άλλων τοπικών οντοτήτων που ασχολούνται με το ζήτημα της εποχιακής εργασίας.
- **Από κοινού παρακολούθηση (monitoring)** των κύριων αναγκών που σχετίζονται με την εποχιακή εργασία κατά τις περιόδους της συγκομιδής.
- **Συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών** σχετικά με αναδυόμενα κρίσιμα ζητήματα, με ιδιαίτερη έμφαση στις συνθήκες ευαλωτότητας των μεταναστών εργαζομένων.
- **Διασύνδεση με τους δημόσιους φορείς** που είναι αρμόδιοι για την απασχόληση, την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης και την κοινωνική ένταξη.

Δράση 17 – Εδαφικό δίκτυο για την προώθηση νόμιμων και υπεύθυνων εργασιακών πρακτικών

- **Έναρξη διαλόγου** με αγροτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς και τοπικές επιχειρήσεις που είναι πρόθυμες να προωθήσουν νόμιμες εργασιακές πρακτικές.
- **Προώθηση νομικών μέσων** που διευκολύνουν τη νομιμοποίηση της εποχιακής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης συμβάσεων προσωρινής απασχόλησης μέσω γραφείων εύρεσης προσωρινής εργασίας, τα οποία μπορούν να διασφαλίσουν μεγαλύτερη διαφάνεια στις διαδικασίες πρόσληψης και καλύτερους συμβατικούς όρους για τους εργαζόμενους.
- **Διασύνδεση με δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης**, εμπορικές ενώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς εργασίας για την ενίσχυση των νόμιμων και διαφανών εργαλείων διαμεσολάβησης.
- **Προώθηση ενός τοπικού δικτύου υπεύθυνων οικονομικών οντοτήτων**, με σκοπό τη συμμετοχή τους σε τοπικές πρωτοβουλίες για την αξιοπρεπή εργασία.
- **Δημόσια προβολή** θετικών εμπειριών και ενάρετων συνεργασιών που υφίστανται ήδη στην περιοχή.

Δράση 18 – Διαδρομές κατάρτισης και επαγγελματικής εξειδίκευσης για μετανάστες εργαζόμενους

- **Προώθηση διαδρομών επαγγελματικής κατάρτισης** και πιστοποίησης προσόντων των μεταναστών εργαζομένων, με στόχο την ενθάρρυνση της μετάβασης από ανειδίκευτες εργασιακές δραστηριότητες σε πιο εξειδικευμένους ρόλους στον αγροτικό τομέα και σε άλλους οικονομικούς κλάδους της περιοχής.
- **Συνεργασία με αγροτικές επιχειρήσεις**, συνεταιρισμούς, εκπαιδευτικά ιδρύματα και τοπικούς οργανισμούς για την ανάπτυξη προγραμμάτων πρακτικής και επαγγελματικής κατάρτισης.
- **Προώθηση της χρήσης συμβάσεων μαθητείας** και δομημένων διαδρομών ένταξης στην εργασία, προκειμένου να ενισχυθεί η απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και η σταθεροποίηση των εργασιακών σχέσεων.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.